

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

De aedificioru[m] priuatoru[m] p[ro]portio[n]ibus & me[n]suris. Ca. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

uis stella, inter Martis feruentissimā, & Saturni frigidissimā media currens temperatur, eadem ratioe Italia inter septentrionalem meridianāq; ab utraq; parte mixtionibus temperata & inuictas habet laudes, Itaq; consiliis refringit barbarorum vires, forti manu meridianorum cogitationes, Ita diuina mens ciuitatem populi Romani egregia temperataq; regione collocauit, uti orbis terrarum imperio potiretur, Quod si ita est, uti dissimiles regiones ab inclinationibus coeli, uariis generibus sint cōparatae, & ut ea naturae gentium disparibus animis, & corporū figuris, qualitatibusq; nascerentur, non dubitamus aedificiorum quoq; rationes ad nationum gentiumq; proprietates apte distribui debere, cum habeamus ab ipsa rerum natura solertem & expeditam monstratiōnem, Quoad potui summa ratione proprietates locorum ab natura rerū dispositas animaduertere, exposui, & quemadmodū ad solis cursum, & inclinationes coeli oporteat ad gentium figuras cōstituerē aedificiorū qualitates dixi, Itaq; nunc singulorum generum in aedificiis cōmensus symmetriarum, & uniuersos, & separatos breuiter explicabo.

De aedificiorum priuatorum proportionibus & mensuris.

Cap. II.

Nulla architecto maior cura esse debet, nisi uti pportionibus ratae partis habeāt aedificia rationū exactionis, Cū ergo cōstituta symmetriarum nō fuerit, & cōmensus ratioanationibus explicati, tunc etiam acuminis est ppruū puidere ad naturam loci, aut usum, aut spem, & detractio

nibus uel adiectiōibus tēperaturas efficere, uti cum de symmetria sit detractū aut adiectū, id uideatur recte eē formatū, sic ut in aspectu nihil desideretur, Alia. n. ad manū spēs esse uidetur, alia in ex alto, nō eadē in cōcluso, dissimilis in aperto, in qbus magnū iudicii est opera, qd tādē faciendum sit, Nō. n. ueros uidetur hēre uisus effectus, sed fallitur sēpe ab eius iudicio mens, Quēadmodū ēt in scenis pictis uidētur columnarū pieturæ, mutilorū ecphoræ, signorū figuræ, pminctes, cū sit tabula sine dubio ad regulam plana, similiter in nauibus remi, cum sine sub aqua directi, tamē oculis infracti uidētur, & quatenus eorū partes tangūt summā planitiē liquoris apparent (uti sunt) directi, Cum uero sub aqua sunt demissi, per naturæ plucidā raritatem, remittūt enatates ab suis corporibus fluētes imagines ad summā aquæ planitiē, atq; ibi cōmotæ efficere uidētur infractū remorum oculis aspectū, Hoc aut, siue simulacrorū impulsu, seu radiorū ex oculis effusionibus (uti phisicis placet) uideamus, utraq; rōne uidetur ita esse, uti falsa iudicia oculorū habeat aspectus, Cum ergo quæ sunt uera falsa uideātur, & nōnulla aliter q̄ sunt oculis p̄bentur, nō puto oportere esse dubiū, qn ad locorū naturas, aut necessitates, detractiones, aut adiectiones fieri debeāt, sed ita ut nihil in his operibus desideretur, Hæc aut ēt ingeniorū acuminibus, nō solū doctrīnis efficiūtur, igitur statūda est primū rō symmetria rū, à q̄ sumatur sine dubitatiōe cōmutatio, Deide explicetur opis futuri & locorū imū spatiū lōgitudinis & latitudis, cuius cū semel fuerit cōstituta magnitudo.

LIBER

Sequitur eā pportiois addecorē apparatus, uti non sic considerantibus aspectus eurhythmia dubius, de qua quibus rationibus efficiatur est mihi pronuciādū, Primūq; de cauis ædium uti fieri debeant, dicam.

De cauis ædium. Cap. III.

CAUIS ædium quinq; generibus sunt distincta, quorum ita figura nominatur, Tuscanicum, corinthium, tetra stylon, displuuiatum, testudinatum, Tuscanica sunt, in quibus trabes in atrii latitudine traiectæ habeant interpēsua et colliquias, ab angulis parietum ad angulos tignorum intercurrentes, Item afferibus stillicidiorū in medium compluuium deiectus.

Omibus his cauis ædium latius unū apertum reliquimus, ut pietura in tribus lateribus apparet, uideatur eorum interna descriptio.
Cauediū tuscanicū

